

در میزگرد ایرنا بررسی شد؛

تولید انحصاری آمار و چالش های پیش رو

تهران - ایرنا - اعلام مرجعیت مرکز آمار ایران در تهیه و انتشار آمار رسمی کشور از سوی شورای عالی آمار، به زعم بسیاری از کارشناسان باعث دوری از موازی کاری، کاهش چشمگیر هزینه ها و همگرایی در ارائه آمار صحیح و علمی در کشور خواهد شد.

کد خبر: ۸۱۶۵۶۳۵۸ | تاریخ خبر: ۱۳۹۴/۰۴/۰۲ - ۸:۱۴

به گزارش گروه اقتصادی ایرنا، دی ماه سال ۱۳۹۳ بود که بانک مرکزی در تازه ترین برآورد خود رسماً اعلام کرد ضریب جینی در سال ۱۳۹۲ (سال قبل) افزایش داشته است، تحلیلی که براساس مقایسه افزایش قابل ملاحظه سطح عمومی قیمت ها یا همان نرخ تورم، کاهش ارزش واقعی دستمزدها و پرداخت های انتقالی به خانوار بدست آمده بود.

بلافاصله پس از آن رییس مرکز آمار اعلام کرد شاخص ضریب جینی که شاخص توزیع درآمد خانوارها است، در سال ۹۲ کم شده و از ۴۱ درصد در سال ۸۸ به ۳۶ درصد در سال ۹۲ کاهش یافته است.

تناقض در اعلام آمار از سوی دو مرجع رسمی کشور البته در شه‌ریور همان سال نیز اتفاق افتاده بود به طوری که بانک مرکزی تورم را ۲۳ درصد و مرکز آمار تورم ۲۲ درصد اعلام کرده بود، اختلاف آماری که برخی از جمله علی طیب نیا وزیر امور اقتصادی و دارایی در اظهارات خود در فروردین سالجاری بسیار ناچیز دانسته و معتقد است: اختلاف معناداری بین نرخ تورمی منتشره از سوی بانک مرکزی و نرخ اعلامی از سوی مرکز آمار ایران، وجود ندارد.

بسیاری از کارشناسان اقتصادی نیز وجود چنین تفاوت آماری بین بانک مرکزی و مرکز آمار را به خصوص در موضوع تورم ناشی از روش های محاسبه از جمله سبد کالای مصرف کننده در تعیین نرخ تورم عنوان کرده اند.

اما آنچه قابل تامل است اینکه چرا باید چنین اختلاف و تناقضات آماری بین دو مرجع رسمی آمارگیری کشور وجود داشته باشد، بطوری که بانک مرکزی از یک سو از افزایش ضریب جینی و از سوی دیگر مرکز آمار بر کاهش این ضریب اصرار دارد، بانک مرکزی یک عدد را برای تورم اعلام و از طرف دیگر مرکز آمار از عدد دیگری رونمایی می کند.

شاید مصوبه شورای عالی آمار در ۱۸ خردادماه نیز بدنبال رفع همین مسائل و موازی کاری های موجود باشد، براساس این مصوبه از این پس در جهت عملیاتی شدن ماده ۵۴ قانون برنامه پنجم و برای یکپارچگی و رفع موازی کاری، تنها مرکز آمار ایران مسوول تولید و انتشار آمار رسمی کشور در خصوص نرخ تورم، رشد اقتصادی، بیکاری و مانند آن خواهد بود.

مطابق با اظهارات رییس مرکز آمار یک روز پس از مصوبه شورای عالی آمار، از این پس آمارهای رسمی و مهمی مانند نرخ تورم، نرخ رشد اقتصادی و نرخ بیکاری مطابق با این مصوبه تنها از طریق این مرکز اعلام خواهد شد و دستگاههای اجرایی برای فعالیت های

خود می توانند آمار تولید کنند اما اجازه انتشار ندارند.

صحبتهایی که بلافاصله واکنش رییس کل بانک مرکزی را بدنبال داشت، ولی الله سیف نیز با بیان اینکه، آمار تورم و یا رشد اقتصادی کاری تخصصی است، گفت: بانک مرکزی همچنان آمارهای تخصصی را منتشر می کند.

خبرگزاری جمهوری اسلامی (ایرنا) در میزگردی تحلیلی با حضور معاون مرکز آمار، مدیرکل دفتر حساب های اقتصادی مرکز آمار ایران، رییس انجمن آمار ایران و یک تحلیلگر اقتصاد توسعه، به بررسی مصوبه اخیر شورای آمار و مزایا و معایب مرجعیت انحصاری مرکز آمار ایران پرداخته است.

**** اتفاق عجیبی نیفتاده بلکه در بیشتر دنیا آمار دولتی تهیه می شود**

رییس انجمن آمار ایران و استاد دانشگاه تهران در این میزگرد تحلیلی، انتخاب مرکز آمار کشور از سوی شورای عالی آمار بعنوان مسوول و متولی اصلی تولید و انتشار آمار رسمی را بسیار میمون و مبارک دانست و گفت: همانطور که قبلا هم گفته ام این کار بایستی خیلی زودتر از اینها اتفاق می افتاد.

حمید پزشکی با اشاره به تولید آمار بخش های مختلف از سوی مراکز گوناگون در کشور، وجود تناقض در ارائه اینگونه آمارها را یادآور شد و گفت: بعنوان مثال اگر در جلسه ای نمایندگان دستگاه هایی مانند بانک مرکزی، صنعت، معدن و تجارت، ثبت احوال و یا مرکز آمار حضور داشته باشند و سئوالی در خصوص نرخ تورم، میزان واردات یا هر بخش دیگری مطرح شود، هر کدام از این دستگاه ها یک عدد ارائه خواهند کرد.

استاد دانشگاه تهران افزود: در حالی که هر کدام از این سازمان ها ادعا دارند آمار آنها صحیح است، اما تعاریف این مراکز از آمارگیری علمی و صحیح نیست.

وی با اشاره به نگرانی برخی از کارشناسان از دولتی بودن مرکز آمار و اینکه این مرکز از این پس نتواند به صورت مستقل آمار صحیحی از نرخ تورم یا نرخ بیکاری ارائه کند، نیز اظهار داشت: در بسیاری از کشورها از جمله کشورهای پیشرفته مانند آمریکا و انگلیس تمام داده های آماری از سوی دولت تهیه می شود و در اختیار مراکز مختلف قرار می گیرد.

رییس انجمن آمار ایران، ادامه داد: در این کشورها نه تنها اداره سرشماری دولتی دارند بلکه اطلاعات آماری این کشورها در بخش های مختلف از جمله نرخ تورم، بیکاری و مصرف انرژی نیز دولتی است.

پزشک در عین حال با اشاره به ساز و کار آمار در انگلیس، گفت: در این کشور مراکز آمار با اینکه کاملا وابسته به دولت هستند اما در هیات وزیران نیستند و گزارش های خود را مستقیماً به مجلس ارائه می دهند.

به گفته وی، در پرتغال دستگاه مسوول تهیه و تولید آمار رسمی، دولتی هستند و در مالزی نیز تمام کارهای مربوط به آمارهای رسمی را مراکز دولتی انجام می دهند و اعلام مرجعیت مرکز آمار ایران در تهیه و انتشار آمار رسمی کشور از سوی شورای عالی آمار، کار عجیب و پیچیده دور از نرم جهانی نیست.

به اعتقاد وی، اعلام مرجعیت مرکز آمار ایران در تهیه و انتشار آمار رسمی کشور از سوی شورای عالی آمار، از موازی کاری و ایجاد هزینه‌های اضافی جلوگیری خواهد کرد و باعث هم‌افزایی در ارائه آمار صحیح و علمی در کشور خواهد شد.

**** آمار نادرست باعث اتخاذ تصمیمات غلط از سوی مسوولان می‌شود**

رئیس انجمن آمار ایران در ادامه با تأکید بر اینکه بایستی یک تعداد کارشناس زبده تربیت شوند که وظیفه آنها تنها جمع‌آوری داده‌های آماری صحیح براساس تعاریف علمی باشد، افزود: جمع‌آوری اطلاعات و آمار به شیوه غیرعلمی و نادرست به خصوص در بخش‌های اقتصادی منجر به اتخاذ تصمیمات نادرست از سوی مسوولان شده و عواقب منفی و گاهی فاجعه‌بار برای جامعه خواهد داشت.

وی اضافه کرد: اینکه درباره مسائل مالی، پولی و اقتصادی تقسیم کار صورت گیرد یکی از راه‌هایی است که کشورهای مختلف در مورد آن تجربیاتی دارند اما به هر حال یکجا باید مرجع مسوول آمارهای رسمی کشور باشد در غیر این صورت بعدها تداخل مسوولیت پیدا خواهد شد.

رئیس انجمن آمار ایران گفت: هنگامی که یک جا یک عدد و جایی دیگر عددی دیگر را اعلام می‌کند، نوعی تردید برای مسوولان تصمیم‌گیر ایجاد می‌شود و راه برای فرار از مسوولیت ایجاد می‌کند.

استاد دانشگاه تهران گفت: در واقع یک مرکز بایستی مسوول تهیه آمار رسمی باشد و در ارائه تعاریف و داده‌ها باعث خلط میحث نشود، بعنوان مثال یک وقت در تعریف بیکاری گفته می‌شود که اگر یک نفر در طول هفته تنها دو ساعت کار کند از نظر آن مرکز بیکار نیست و این باعث می‌شود نرخ بیکاری بسیار کاهش یابد و تعاریف‌ها خیلی استاندارد نباشد.

پزشک در عین حال ضمن تأکید بر نظارت جدی و به نقد کشیدن عملکرد مرکز آمار، گفت: آمار رسمی که از سوی یک مرکز مانند مرکز آمار ایران تهیه می‌شود بایستی با حفظ شرایط محرمانه بودن داده‌ها که از اصول قانون تاسیس مرکز آمار ایران است، در اختیار سایر مراجع مرتبط از جمله انجمن آمار ایران به منظور تجزیه و تحلیل مجدد قرار گیرد.

وی با بیان اینکه، می‌توان با ارائه پیشنهادات و انتقاد بسیاری از مسائل را رفع کرد، گفت: خوشبختانه در این چند سال پای دانشگاه‌ها و انجمن‌ها خیلی بیشتر از قبل به مرکز آمار ایران باز شده و انجمن آمار ایران نیز در چند سال گذشته همکاری و ارتباط مناسبی با مرکز آمار و پژوهشکده آمار به ویژه در برگزاری سمینارها و کنفرانس‌ها داشته و انجمن تاکنون در کنار این سمینارها، پنل‌های تخصصی برای به چالش کشیدن برخی از اقدامات مرکز آمار ایران برگزار کرده است.

رئیس انجمن آمار ایران ضمن اعلام آمادگی این انجمن برای همکاری با مرکز آمار ایران برای انجام اموری همچون سرشماری و نمونه‌گیری آماری، در عین حال افزود: تنها از این طریق است که می‌توان امید داشت راه به چالش کشیدن آمارها بسته نشود و خیلی آمارها دولتی نباشد.

وی افزود: مرکز آمار ایران بهتر است نتایج کار خود را در معرض نقد، چالش، تجزیه و تحلیل مجدد برخی از انجمن‌ها و نهادهای مرتبط مانند انجمن آمار ایران قرار دهد.

**** مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه آمار در کشور است**

معاون مرکز آمار ایران نیز گفت: براساس مصوبه سال ۸۳ هیات دولت، مرکز آمار ایران مرجع رسمی تهیه آمار در کشور و انتشار آمار برعهده این مرکز است.

علیرضا زاهدیان با بیان آنکه براساس ماده سه قانون مرکز آمار ایران، محاسبه آمارهای ملی برعهده این مرکز است، اظهار داشت: براساس ماده سه انجام سرشماری‌های عمومی و آمارگیری‌های نمونه‌ای در بخش‌های اجتماعی و اقتصادی، تهیه آمارهای لازم به منظور تامین لوازم برنامه ریزی و اهداف برنامه‌های عمرانی کشور، تهیه و بهنگام نگاه داشتن قالب‌های آماری، استخراج، بررسی، چاپ و انتشار نتایج حاصل از سرشماری‌ها و آمارگیری‌ها، تهیه محاسبات ملی و شاخص قیمت‌ها، تهیه تعاریف و تعیین مفاهیم و معیارها و طبقه‌بندی‌های آماری و غیره برخی از وظایف و اختیارات مرکز آمار ایران است.

این مقام مسئول که در این نشست تنها وظایف و فعالیت‌های مرکز آمار ایران را تشریح می‌نمود، افزود: راهنمایی‌های فنی به واحدهای آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی و همچنین مؤسسات بخش خصوصی در حد امکان و انجام خدمات آماری برای بخش‌های عمومی و خصوصی در ازاء دریافت هزینه‌های مربوطه از دیگر وظایف این مرکز است.

وی یادآور شد: طبق ماده ۱۱ شورای عالی آمار وظایف تعیین سیاست کلی برنامه‌های آماری کشور و نحوه توزیع فعالیت‌های آماری بین سازمان‌های مسئول، تعیین اولویت‌های آماری کشور، تعیین سیاست جامع در زمینه هماهنگی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مورد استفاده از ماشین‌های حسابگر، اظهار نظر در مورد تامین اعتبار اجرای طرح‌ها و فعالیت‌های آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکت‌های دولتی که از محل اعتبارات عمرانی کشور هزینه آن پرداخت می‌شود نیز از دیگر وظایف مرکز آمار ایران است.

وی ادامه داد: اظهار نظر در خصوص آیین‌نامه‌ها و لوایحی که در زمینه آمار تهیه می‌شود و اتخاذ تصمیم درباره مسائلی که دستگاه‌های اجرایی در آمارگیری‌ها با آن مواجه می‌شوند نیز در شورای عالی آمار مورد بررسی قرار می‌گیرد.

زاهدیان گفت: آمارهای تولیدی توسط این مرکز در چارچوب ضوابط آمارهای تخصصی تولید می‌شود و چون آمار تهیه شده از سوی دستگاهها باید به تأیید مرکز آمار ایران برسد، در آن صورت جلوی موازی‌کاری در تهیه آمار گرفته خواهد شد.

به گفته معاون مرکز آمار ایران، هم‌اکنون برنامه ملی آمار را در کشور داریم و مرکز آمار ایران در قالب برنامه‌های چهارم و پنجم، برنامه‌های پنج‌ساله آمار را ارائه کرده است.

وی با اشاره به ضرورت نظارت مرکز آمار ایران بر آمارهای تولیدی، گفت: مرکز آمار ایران جایگاه نظارتی دارد و لزومی نیست دولت این مهم را برعهده داشته باشد زیرا کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار، انجمن آمار ایران و نمایندگان مجلس این وظیفه را برعهده دارند.

وی معتقد است: در طرح‌های آماری باید تعاریف مشخص باشد، هرچند مرکز آمار ایران در تولید آمارهای ثبتی، فرایندی را تعریف می‌کند که با موازی‌کاری منافات داشته باشد.

وی با اشاره به آنکه هم‌اکنون بسیاری از آمارهای ثبتی توسط مرکز آمار ایران ساماندهی می‌شود، گفت: در حال حاضر آمارهای

موالید، مرگ و میر، معاملات مسکن و برخی دیگر به درخواست مرکز آمار ایران در دیگر نهادها تولید و توسط مرکز آمار ساماندهی می‌شود.

زاهدیان در همین ارتباط به روند آمارگیری از وضعیت بخش تعاون اشاره کرد و گفت: مرکز آمار ایران آمارهای مربوط به بخش‌های مختلف تعاون را جمع‌آوری کرده تا در خصوص سهم بخش تعاون در اقتصاد اطلاع‌رسانی کند.

وی یادآور شد: پیشتر شهرها در صورتی که اعلام می‌شد بیش از ۵۰۰ هزار نفر جمعیت دارند برخی از امکانات را دولت مجبور بود در آن شهرها راه‌اندازی کند اما هم‌اکنون مرکز آمار ایران می‌تواند جمعیت شهرها را اعلام کند و جمعیت آنها بستگی به محاسبه این مرکز دارد.

به گفته این مقام مسئول در مرکز آمار ایران، مرکز آمار باید نقش نظارتی داشته باشد و نیاز دستگاهها را در این بخش در نظر بگیرد.

وی درباره آمارهای ارائه شده از سوی دولت ایران برای سازمان‌های بین‌المللی، گفت: نهادهای بین‌المللی از یک کانال آمارهای خود را تهیه می‌کنند زیرا اگر چنین رویه‌ای اعمال نشود موازی‌کاری هم در سطح بین‌المللی اتفاق خواهد افتاد.

وی یادآور شد: آمارهای ثبتی باید در کشور رشد کند زیرا این‌گونه آمارها دقیق‌تر است.

به گفته وی، مرکز آمار ایران آمارها را ارائه می‌دهد هرچند نیاز داریم که آمارها تحلیل شود.

وی اظهار داشت: مرکز آمار ایران نه تنها تولید آمار را برعهده دارد بلکه آمارها را رصد می‌کند. به طور مثال جمعیتی که در سرشماری سال ۱۳۴۵ در گروه سنی پنج‌ساله قرار داشتند هم‌اکنون که وضعیت گروه سنی آنها تغییر کرده نیز همچنان توسط این مرکز رصد می‌شود.

وی با تأکید بر آنکه در هیچ کشور دنیا بخش خصوصی متولی تولید آمار نیست، اضافه کرد: به دستگاهها اجازه داده می‌شود که آمار مورد نیاز برای مصارف داخلی خود را تهیه کنند اما اگر قرار باشد آمار رسمی اعلام شود باید از استاندارد درستی برخوردار باشد تا مرکز آمار ایران اجازه انتشار آن را بدهد.

**** کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار بالاترین مرجع تصمیم‌گیری را مرکز آمار ایران می‌داند**

مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران نیز درخصوص مصوبه اخیر شورای عالی آمار مبنی بر مسوولیت مرکز آمار در ارائه آمار رسمی، گفت: هرچند براساس مبانی قانونی، مرکز آمار ایران مرجع تهیه و تدوین آمارهای رسمی است اما توجه به چند نکته در این خصوص ضروری است.

جواد حسین زاده ادامه داد: اول آنکه باید در نظر گرفت کمیسیون تخصصی شورای عالی آمار بعنوان بالاترین مرجعیت تصمیم‌گیری متشکل از بخش‌های مختلف است که تاکنون به دفعات مختلف مباحث مربوط به مرجعیت و توان علمی مرکز آمار را مورد تأیید قرار داده است.

وی با بیان آنکه براساس مصوبه ۲۴ مرداد ماه ۸۶ نهاد ریاست جمهوری مرکز آمار را به عنوان مرجع تهیه و تدوین آمار قرار داده است، افزود: در ادامه این روند و در ۲۵ خرداد ماه ۸۸ معاون اول رییس جمهور وقت با داوری کارشناسان و مسوولان کشور، مرکز آمار را مرجع رسمی تولید و انتشار حساب‌های ملی اعلام کرد.

مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران اظهار داشت: از آنجا که شورای عالی آمار در تاریخ ۱۸ خرداد ماه ۹۴ با رای بالا، مرکز آمار را مرجع رسمی آمار کشور معرفی کرده، براساس قانون، مرکز آمار ایران مسوول تولید آمارهای اقتصادی خواهد بود.

وی یادآور شد: البته در سطح بین‌الملل نیز کمیسیون آمار سازمان ملل نیز طبقه‌بندی‌ها و دستورالعمل‌ها را با مشارکت مرکز آمار کشور تهیه می‌کند و این یعنی این کمیسیون در یک نگاه، نمونه بین‌المللی مراکز آمار کشورهای مختلف است و تشکیلات آن مشابه مراکز آماری دنیاست.

حسین زاده با بیان اینکه، این کمیسیون دارای توصیه‌ها و دستورالعمل‌هایی است که نمونه بارز آن سیستم حساب‌های ملی است، تصریح کرد: تمام کشورها مطابق با دستورالعمل حساب‌های ملی، نرخ رشد اقتصادی را محاسبه می‌کنند.

به گفته وی، در فرآیند توسعه اقتصادی و گسترش آن تولید حساب‌های ملی و شاخص قیمت از دستور کار بانک‌های مرکزی خارج شده و این امر به مراکز آماری محول شده است.

مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران خاطرنشان کرد: براساس گزارش سال ۲۰۰۴ میلادی از مجموع ۱۵۴ کشور دنیا، تولید حساب‌های ملی و شاخص قیمت در ۸۰ درصد کشور دنیا توسط مراکز آمار و تنها ۷ درصد توسط بانک‌های مرکزی کشور تهیه و تدوین می‌شود. همچنین تولید آمار در ۱۳ درصد کشورها در سایر سازمان‌ها انجام می‌شود.

وی با تأکید بر اینکه، براساس اصول بنیادی آمار ۱۰ اصل تعریف شده است، گفت: بی‌طرفی، محرمانگی، قانون، هماهنگی‌های ملی و منطقه‌ای، استاندارد‌های بین‌المللی و همکاری‌های بین‌المللی از جمله اصول بنیادی آمار است.

حسین زاده، مرکز آمار ایران را متخصص تولید آمار دانست و افزود: برهمین اساس معاونت آمار و اطلاعات در زیرمجموعه‌های سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی فعال شده است.

وی با بیان اینکه، حساب‌های اقتصادی و پایه‌های آماری که در تولید آمار استفاده می‌شود، بسیار گسترده است، گفت: تو در تویی تولید آمار در ایران باعث شده تا در حوزه آمار به سمت موازی‌کاری حرکت کنیم و این در حالی است که موازی‌کاری تبعات زیادی برای اقتصاد کشور دارد و صدماتی را به سرمایه‌های اجتماعی و مالی کشور وارد می‌کند.

مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران تأکید کرد که دولت‌ها در کشورهای توسعه‌یافته به سادگی اجازه نمی‌دهند سرمایه‌های اجتماعی صدمه ببینند و این در حالی است که تولید آمار در دو بخش مهم کشور به سرمایه‌های اجتماعی صدمه وارد می‌کند.

حسین زاده تصریح کرد: جلوگیری از سردرگمی و آمادگی در پاسخگویی به سازمان‌های بین‌المللی از دیگر مزایای تولید آمار توسط یک مرکز و یا یک دستگاه است.

وی ادامه داد: بانک جهانی به تبع ارتباط سازمانی که با بانک‌های دنیا دارد اطلاعات آماری را از آنها دریافت می‌کند و این در حالی

است که صندوق بین‌المللی پول قالب اطلاعات خود را از مراکز آمار کشورها دریافت می‌کند.

این مقام مسوول در مرکز آمار ایران تاکید کرد: این مرکز اصرار دارد که آمار در فرآیندی نظارتی که مورد تایید مرکز آمار است، تولید و تهیه شود، هرچند مرکز آمار ایران برای تولید آمار نیاز به همکاری سازمان‌ها و دستگاه‌ها دارد اما نوع ارتباط باید مشخص شود.

وی در پاسخ به انتقادی در خصوص نحوه انتشار و دسته‌بندی نامطلوب آمارها در مرکز آمار ایران، گفت: مرکز آمار ایران در حوزه تحلیل با مانع مواجه است و به همین دلیل در این حوزه ورود نمی‌کند.

مدیرکل دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران، تصریح کرد: مراکز آماری از تحلیل‌های استنباطی منع شده‌اند و نمی‌توانند در گزارشات خود تاثیر متغیرها را اعلام کنند و این در حالی است که بانک مرکزی منعی در این خصوص ندارد.

حسین زاده با بیان آنکه، برای تولید آمار در کشور باید تقسیم‌کار صورت گیرد، خاطرنشان کرد: هرچند سایر دستگاه‌ها می‌توانند در حوزه پیش‌بینی فعال باشند اما مرکز آمار این امکان را ندارد.

وی درباره تولید نرخ تورم نیز گفت: ساختار هزینه‌ای در مناطق شهری و روستایی با یکدیگر متفاوت است زیرا سهم خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها ۲۵ درصد در سبد مصرفی شهری و ۴۰ درصد در سبد مصرفی روستایی است.

وی با بیان اینکه، نمی‌توان تورم متناسب به بخش شهری را تورم ملی محسوب کرد، افزود: تورم ملی باید تلفیقی از تورم روستایی و شهری باشد ضمن آنکه دهک‌های پایین درآمدی با نرخ تورم بالاتری در قیاس با دهک‌های بالا مواجه هستند.

حسین زاده اظهار داشت: از آنجا که نرخ تورم متوسط نزدیک به دهک‌های ۶ و ۷ جامعه است این امر سبب شده تا در برخی مواقع کاهش نرخ تورم برای دهک‌های پایین جامعه ملموس نباشد.

**** ائتلاف منافع و شکست در هماهنگ‌سازی سیاستی آثار تشمت آمار است**

عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی نیز با اشاره به اینکه پدیده تو در تویی نهادی یا قانون در کشور که تنها در حوزه تولید آمار نیست، گفت: تشمت در ارائه آمار موجب ائتلاف منابع و بروز پدیده شکست هماهنگ‌سازی سیاستی می‌شود.

علی دینی ترکمانی افزود: ارائه آمارهای مختل موجب موازی‌کاری، ائتلاف منابع و رفتن به سراغ سیاست‌های نادرست می‌شود.

این استاد دانشگاه با بیان آنکه برای ارائه آمار وجود سایر نهادها اشکالی ندارد، ادامه داد: این نهادها می‌توانند داده‌های تولیدی را از طریق یک مرکز به صورت متمرکز عمل و از اقدامات موازی که آثار زیان‌باری خواهد داشت، جلوگیری کنند.

این اقتصاددان با بیان آنکه ارائه آمارهای متناقض آثار منفی برای دستگاه‌های تولید آمار و استفاده‌کنندگان دارد، اظهار داشت: ارائه آمارهای مختلف باعث می‌شود تا سیاستگذاران نتوانند تصمیم‌گیری مناسبی داشته باشند.

دینی ترکمانی در خصوص نقش آمارهای مختلف در کاهش مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی، گفت: اگر در یک پدیده چندین آمار وجود

داشته و متولی شناخته شده ای نداشته باشد، هیچکس مسئولیت اشتباهات را نیز نخواهد پذیرفت و این موجب بی ثباتی ساختاری می شود.

وی تصریح کرد: اگر دستگاه‌های مختلف به دنبال تولید داده‌های آماری باشند منابعی که باید صرف عمران و سازندگی شود، صرف موازی کاری خواهد شد که مبنای منطقی ندارد بنابراین باید منیت‌ها کنار گذاشته شود و تقسیم کار درستی صورت گیرد و از ارائه داده‌های مشابه جلوگیری شود.

عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در خصوص ارائه آمار توسط بانک مرکزی برای نهادهای بین‌المللی نیز، افزود: هر کشوری می‌تواند نهادی را که صلاح می‌داند برای ارائه آمارهای بین‌المللی معین کند و در کشور ما بانک مرکزی برای این منظور معرفی شده است.

دینی ترکمانی افزود: در حال حاضر مرکز آمار ایران هر پنج سال یکبار سرشماری را صورت می‌دهد و به نظر می‌رسد اگر این زمان به ۲ سال کاهش یابد آمار تولیدی قوی تری تهیه و ارائه خواهد شد.

وی با اشاره به اینکه در دولت گذشته ارائه برخی آمارها سبب شد اعتماد به مراکز آماری مخدوش شود، گفت: بازسازی آماری کار مهمی است و اینگونه عملکرد سبب تردید افکار عمومی به نهادهایی که جزئی از بدنه دولت هستند، می‌شود.

این استاد دانشگاه خاطرنشان کرد: به نظر می‌رسد یا باید ارائه آمار از حیثه دولت خارج شود که از طریق بخش خصوصی توان مالی و بودجه برای تولید داده‌ها را نخواهد داشت و هم در صورت گرایش برای درآمدزایی از طریق ارائه آمار در تحقیقات و آمارها تاثیر بگذارد.

دینی ترکمانی افزود: از طرفی هم اگر دولتی باشد باید از سوی رسانه‌ها آمارهای تولیدی مورد ارزیابی قرار گیرد.

وی اضافه کرد: به نظر می‌رسد راهکار اساسی این باشد که دولتمردان نگران ارائه آمار صحیح از تولید و داده‌ها نباشند و وقایع را آنگونه که هست ارائه دهند و از مراکز آمار بخواهند آمار واقعی را ارائه کنند.

عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در خصوص تفاوت آمار تولیدی بانک مرکزی و مرکز آمار ایران، گفت: به نظر می‌رسد بانک مرکزی آمارهای خود را با بسته بندی شیک تری ارائه می‌دهد و بازتاب بیرونی دارد و یا آمارهای سری زمانی که اعلام می‌کند تحلیل قوی تری ارائه می‌کند.

دینی ترکمانی افزود: به همین خاطر دسترسی محققان و پژوهشگران به آمارهای بانک مرکزی بیشتر از مرکز آمار ایران است و بخشی نیز به نحوه ارائه آمار مرکز آمار ایران باز می‌گردد که در قبال دریافت وجه آمار ارائه می‌کند.

وی با ارائه پیشنهادی اظهار داشت: مرکز آمار به صورت هیات امنایی و زیر نظر چند دانشگاه با داشتن استقلال عمل به تولید داده اقدام کند.

یادآور می‌شود، بخش اقتصادی خبرگزاری جمهوری اسلامی آمادگی دارد نقطه نظرات مسئولان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در خصوص آمار تولیدی را نیز در قالب میزگردی مورد بررسی قرار دهد.